

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 23. 12. 1955, sp. zn. 1 Tz 365/55

Číslo:

Právní věta:

Byl-li za sbíhající se trestný čin úmyslný a trestný čin spáchaný z nedbalosti nebo přestupek uložen úhrnný trest dočasného odnětí svobody převyšující dva roky, vysloví soud ztrátu čestných práv občanských (§ 43 odst. 1 tr. zák.), jestliže by v daném případě trest dočasného odnětí svobody převyšující dva roky byl přiměřený za samotný úmyslný trestný čin vzhledem k jeho závažnosti, tedy i kdyby nebyl pachatel uznán zároveň vinným též trestným činem spáchaným z nedbalosti nebo přestupkem.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 23.12.1955

Spisová značka: 1 Tz 365/55

Číslo rozhodnutí: 30

Číslo sešitu:

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla:

Předpisy:

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Lidový soud trestní v Brně odsoudil obviněného pro několikanásobný trestný čin podvodu podle § 249 odst. 1, 2 písm. a) tr. zák. a několikanásobnou krádež podle § 247 odst. 1, 2 písm. a) tr. zák. (spáchané vesměs výdělečně), pro trestný čin zpronevěry podle § 248 odst. 1 tr. zák. a pro přestupek proti ochraně práva na práci podle § 72 tr. zák. spr. k úhrnnému trestu odnětí svobody na pět let (dále k náhradě nákladů trestního řízení zálohovaných státem a k náhradě škody vzešlé z trestných činů více poškozeným). Tento rozsudek se stal pravomocným.

Nejvyšší soud ke stížnosti pro porušení zákona podané generálním prokurátorem doplnil rozsudek lidového soudu ve výroku o trestu a obviněnému uložil podle §§ 22 odst. 1, § 43 odst. 1 tr. zák. a § 23 zák. č. 102/1953 Sb. též vedlejší trest ztráty čestných práv občanských, při čemž ztrátu občanských práv uvedených v § 44 odst. 2 tr. zák. stanovil na osm let.

Z odůvodnění:

Generální prokurátor ve stížnosti pro porušení zákona uplatňuje, že vzhledem & délce hlavního trestu měla být uložena též ztráta čestných práv občanských (§ 43 odst. 1 tr. zák.). Generální

prokurátor zároveň navrhl, aby vada rozsudku byla napravena.

Stížnost pro porušení zákona je důvodná.

Ustanovení § 43 odst. 1 věty první tr. zák. nařizuje soudu, že musí uložit vedlejší trest ztráty čestných práv občanských kromě jiného též tehdy, jestliže uloží pachateli za úmyslný trestný čin trest odnětí svobody převyšující dva roky. Této ustanovení se užíje vzhledem k zásadě o úhrnném trestu vysloveném v § 22 odst. 1 tr. zák., jestliže takový delší trest odnětí svobody se ukládá za více úmyslných trestných činů. V daném případě byl uložen trest odnětí svobody na pět let nejen za několik úmyslných trestných činů, ale také za přestupek. Uváží-li se však, že by v daném případě byl zajisté uložen vzhledem k závažnosti jednotlivých úmyslných trestných činů trest převyšující dva roky, i kdyby pachateli nebylo kladeno za vinu spáchání uvedeného přestupku, není pochyby o tom, že je v souladu se zásadou přiměřeného užití ustanovení § 22 odst. 1 tr. zák. vyslovenou v § 23 zákona č. 102/1953 Sb., aby při daném souběhu uvedených úmyslných trestných činů s uvedeným přestupkem byl vysloven trest ztráty čestných práv občanských podle § 43 odst. 1 věty první tr. zák.

Ježto soud tento vedlejší trest neuložil, porušil zákon v ustanoveních § 43 odst. 1 věty první, § 22 odst. 1 tr. zák. a § 23 zák. č. 102/1953 Sb.

Poněvadž pak návrh na nápravu této závady byl podán v šestiměsíční lhůtě naznačené v § 218 odst. 2 tr. ř., nutno výrok o trestu napadeného rozsudku doplnit, když ostatní výroky rozsudku odpovídají zákonu (§ 218 odst. 2 a 3 tr. ř.). S hlediska úspory nákladů trestního řízení bude na místě, aby nejvyšší soud rozhodl ve věci sám [§ 218 odst. 2 písm. a), odst. 3 tr. ř.]. Při tom vzhledem ke značnému stupni nebezpečnosti činů pro společnost (větší počet osob poškozených na majetku při značnější škodě), k míře zavinění (řada trestných činů byla provedena rafinovaným a předem promyšleným způsobem), jakož i vzhledem k osobě pachatele (vícekrát trestaný povaleč vedoucí nezřízený život a nestarající se o svou rodinu, nebezpečný pro své okolí s hlediska majetkových deliktů) bude na místě stanovit dobu ztráty občanských práv uvedených v §§ 44 odst. 2 tr. zák. při horní hranici sazby uvedené v § 44 odst. 3 tr. zák. (tři až deset let).

Co platí v tomto směru o ukládání vedlejšího trestu ztráty čestných práv občanských při souběhu úmyslného trestného činu a přestupku, platí důsledně i při souběhu dolosných a kulposných trestných činů.

V rozhodnutí č. 19/55 sb. rozh. tr. byl vysloven názor, že při úhrnném trestu odnětí svobody převyšujícímu dvě léta uloženém jednak za trestný čin úmyslný, jednak za trestný čin spáchaný z nedbalosti, soud vysloví ztrátu čestných práv občanských, byl-li úhrnný trest přísnější než dvě léta odnětí svobody vyměřen podle zákonného ustanovení týkajícího se úmyslného trestného činu. Podle tohoto rozhodnutí tedy na otázku, má-li být vyslovena ztráta čestných práv občanských, je rozhodným jedině ustanovení zákona, podle něhož se úhrnný trest odnětí svobody převyšující dvě léta vyměřuje. Naproti tomu toto rozhodnutí klade důraz na závažnost úmyslného trestného činu bez ohledu na to, podle kterého ustanovení byl úhrnný trest vyměřen.